

Odluka kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini

Koristeći se ovlastima koje su visokom predstavniku dane članom V Aneksa 10 (Sporazum o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora) Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet u zemlji u vezi sa tumačenjem gore navedenog Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora; i posebno uzevši u obzir član II 1. (d) istog Sporazuma prema kojem visoki predstavnik "pomaže, kada visoki predstavnik to ocijeni neophodnim, u rješavanju svih problema koji se pojave u vezi s implementacijom civilnog dijela Mirovnog ugovora";

Pozivajući se na stav XI.2 Zaključaka Konferencije za implementaciju mira održane u Bonu 9. i 10. decembra 1997. godine, u kojem je Vijeće za implementaciju mira pozdravilo namjeru visokog predstavnika da upotrijebi svoj konačni autoritet u zemlji u vezi s tumačenjem Sporazuma o implementaciji civilnog dijela Mirovnog ugovora, kako bi pomogao u iznalaženju rješenja za probleme u skladu s gore navedenim, "donošenjem obavezujućih odluka, kada to ocijeni neophodnim", o određenim pitanjima, uključujući i (prema tački (c) stava XI.2) "mjere kojima se osigurava implementacija Mirovnog sporazuma na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i njenih entiteta";

Konstatirajući da snabdijevanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine električnom energijom nije nikada regulirano, niti je uspostavljen mehanizam koji bi omogućio dugoročno i zadovoljavajuće rješenje ovog pitanja;

Uzimajući u obzir da su pitanja od značaja za prijenos i međunarodnu trgovinu električnom energijom regulirana Zakonom o prijenosu, regulatoru i operatoru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 07/02 i 13/03), Zakonom o osnivanju nezavisnog operatera sistema za prijenosni sistem u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 35/04) i Zakonom o osnivanju kompanije za prijenos električne energije u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik Bosne i Hercegovine", br. 35/04);

Uzimajući u obzir takođe da su pitanja od značaja za proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje te trgovanje i posredovanje u trgovanju električnom energijom regulirana Zakonom o električnoj energiji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", br. 41/02 i 38/05) i Zakonom o električnoj energiji Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 66/02, 29/03, 86/03, 111/04, 60/07, 114/07, 8/08 i 34/09);

Uzimajući takođe u obzir da, iako Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine implicitno spada u okvire sistema prijenosa električne energije, niti jednim od pet pomenutih zakona nisu regulirani proizvodnja, distribucija, snabdijevanje te trgovanje i posredovanje u trgovanju električnom energijom za Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, niti je moguće da bilo koje javno ili privatno preduzeće u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine bude nosilac licence potrebne za obavljanje neke od navedenih djelatnosti;

S obzirom na to da u okviru obavezne javne usluge entitetski proizvođači električne energije snabdijevaju električnom energijom sve potrošače u datom entitetu, ali da nemaju nikakvu obavezu u odnosu na građane i pravna lica u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;

Uzimajući u obzir da je jedan od osnovnih ciljeva svih propisa koji se odnose na električnu energiju uspostavljanje jedinstvenog tržišta električne energije, kao i pouzdano snabdijevanje kupaca kvalitetnom električnom energijom bez ikakve diskriminacije;

Svjestan da utoliko što Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine nema vlastitih proizvodnih kapaciteta, ne postoji ekonomska opravdanost za uspostavljanje posebnog regulatora za Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, uprkos potpunoj odsutnosti regulative u oblasti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja za teritoriju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine;

Konstatirajući da je radi prethodno opisanog stanja Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine prisiljen nabavljati električnu energiju za svoje potrošače na način koji nije reguliran niti na državnom, niti na entitetskom nivou, a niti

u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;

Prisjećajući se da su nadležni organi u Bosni i Hercegovini u više navrata pozivani da riješe ovo pitanje na način da se osigura regulirano snabdijevanje električnom energijom potrošača Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, te da je Upravni odbor Vijeća za implementaciju mira u svom kominikeu od 30. juna 2009. godine dao nadležnim organima rok za rješavanje ovog pitanja do 15. septembra 2009. godine;

Žaleći što u navedenom roku nadležni organi nisu ni inicirali bilo kakvu aktivnost za rješavanje ovog pitanja, niti predložili bilo kakvo rješenje kojim se osigurava odgovarajuće snabdijevanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine električnom energijom;

Smatrajući da jedini način da se omogući nadzor nad obavljanjem svih djelatnosti vezanih za električnu energiju, da se propiše metodologija za utvrđivanje cijena snabdijevanja i da se omogući davanje dozvola pravnim licima koja bi se bavila određenim aktivnostima vezanim za električnu energiju u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine jeste da se prošire nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju;

Uzimajući u obzir da utoliko što tarifu za elektroenergetske djelatnosti kao što su proizvodnja, distribucija, snabdijevanje te trgovanje i posredovanje u trgovanju električnom energijom utvrđuju entitetski regulatori, proširenje nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju bi se odnosilo samo na utvrđivanje tarifa za usluge distribucije električne energije koje bi bile dodane na tarife već utvrđene od strane entitetskih regulatora;

Smatrajući da jedini način da se ostvari jedinstvo tržišta električne energije u Bosni i Hercegovini jeste da se ravnomjerno rasporede obaveze proizvođača električne energije koji imaju kapacitete te ostvaruju viškove pored utvrđenih obaveznih količina, što je saglasno s preporukama Državne regulatorne komisije za električnu energiju;

Uzimajući u obzir da je naprijed navedeno raspoređivanje moguće postići isključivo izmjenama Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije Bosne i Hercegovine, entitetskih zakona o električnoj energiji, te odluka kojima je uspostavljeno pravno lice koje se bavi elektroenergetskim djelatnostima u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine;

Uzimajući u obzir i razmotrivši sve navedeno, visoki predstavnik donosi slijedeću

ODLUKU

kojom se donosi Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o prijenosu, regulatoru i operateru sistema električne energije u Bosni i Hercegovini

(“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 07/02 i 13/03)

Zakon koji slijedi i koji čini sastavni dio ove Odluke stupa na snagu kao što je predviđeno u članu 6. tog Zakona, na privremenoj osnovi, sve dok ga Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine ne usvoji u istom obliku, bez izmjena i dopuna i bez dodatnih uslova.

Ova Odluka stupa na snagu odmah i odmah se objavljuje u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”.

Sarajevo, 18. septembra 2009. godine

Dr. Valentin Inzko

Visoki predstavnik

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O PRIJENOSU, REGULATORU I OPERATERU SISTEMA ELEKTRIČNE ENERGIJE U BOSNI I HERCEGOVINI

(“Službeni glasnik Bosne i Hercegovine”, br. 07/02 i 13/03)

Član 1.

Član 4. *“Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)”*, stav 4.1. *“Osnivanje i ciljevi”*, tačka (2) mijenja se i glasi:

“Ovim zakonom uspostavlja se Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK) koja ima nadležnost i odgovornost nad prijenosom električne energije, operacijama prijenosnog sistema, međunarodnom trgovinom električnom energijom kao i nad pitanjem proizvodnje, distribucije i snabdijevanja kupaca električne energije u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, a u skladu s međunarodnim normama i standardima Europske unije”.

Član 2.

U članu 4. *“Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)”*, stav 4.2. *“Obim nadležnosti”*, dodaje se nova tačka (2), koja glasi:

“Među nadležnosti Državne regulatorne komisije za električnu energiju u pogledu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine spadaju:

- a. nadzor i reguliranje odnosa između proizvodnje, distribucije i snabdijevanja s jedne, i kupaca električne energije uključujući trgovce električnom energijom, s druge strane;
- b. propisivanje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena snabdijevanja nekvalificiranih kupaca električne energije;
- c. utvrđivanje tarifnih stavova za korisnike distributivnih sistema i tarifnih stavova za nekvalificirane kupce;
- d. izdavanje i oduzimanje dozvola za proizvodnju, distribuciju, snabdijevanje i trgovinu električnom energijom;
- e. izdavanje prethodnih dozvola za izgradnju i dozvola za korištenje elektroenergetskih objekata namijenjenih proizvodnji, distribuciji odnosno snabdijevanju električnom energijom;
- f. utvrđivanje opštih uslova za isporuku električne energije.”

Član 3.

U članu 4. *“Državna regulatorna komisija za električnu energiju (DERK)”*, stav 4.8. *“Tarife”*, tačka 1. iza podtačke 1. dodaje se nova podtačka 2., koja glasi:

“Tarife za usluge proizvodnje, distribucije i snabdijevanja saglasno odredbama člana 4.2. stav (2) ovog zakona regulirat će i odobravati Državna regulatorna komisija za električnu energiju.”

Član 4.

U članu 7. *“Izdavanje licenci”*, 7.1. *“Obuhvaćene aktivnosti”*, mijenja se tako da se na kraju odredbe dodaje nova tačka d., koja glasi:

“d. aktivnosti proizvodnje, distribucije i snabdijevanja električnom energijom pravnih lica sa sjedištem u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.”

Član 5.

Član 8 *“Tržište”* mijenja se na način da se dodaje novi stav 8.1. pod naslovom *“Jedinstveno tržište električne energije”*, koji glasi:

“Radi ostvarenja ciljeva ovog zakona, a naročito radi uspostavljanja jedinstvenog tržišta električne energije zasnovanog na slobodnom i ravnopravnom pristupu elektroprijenosnoj mreži, te zaštite potrošača kroz kontinuirano snabdijevanje električnom energijom po definiranom standardu kvaliteta, entitetskim zakonima o električnoj energiji biće utvrđena obaveza Elektroprivrede BiH i Elektroprivrede RS na ravnomjerno snabdijevanje Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine električnom energijom u omjeru 50% prema 50%.

Količine električne energije potrebne za Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine biće utvrđene na osnovu Informacije o predviđenim godišnjim potrebama Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine za električnom energijom najkasnije do kraja septembra tekuće godine, za narednu godinu.

Informacija će u utvrđenom roku biti dostavljena Državnoj regulatornoj komisiji za električnu energiju Bosne i Hercegovine i Nezavisnom operatoru sistema Bosne i Hercegovine od strane titulara dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije električnom energijom u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine.

U pogledu obaveze snabdijevanja Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u narednoj godini, proizvođači električne energije mogu postići dogovor o drugačijem omjeru snabdijevanja, najkasnije do 30. oktobra tekuće godine i o tome obavijestiti nadležnu entitetsku komisiju za električnu energiju i Državnu regulatornu komisiju za električnu energiju. U odsustvu takvog dogovora u utvrđenom roku, primjenjuje se omjer snabdijevanja utvrđen ovim Zakonom.”

Član 6.

Ovaj Zakon odmah se objavljuje u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine” i stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”, a primjena obaveze snabdijevanja električnom energijom predviđena odredbom člana 5., stav 1. ovog Zakona počinje od 01. januara 2010. godine.